

[Holger K. Nielsen]

Et gennemgående argument er, at behovet for folkeskolelærere falder på grund af det faldende børnetal. Undervisningsministeriet har udarbejdet prognoser, som siger, at der i 1990 vil være ca. 17.000 arbejdsløse lærere, hvis ikke der gribes ind. Denne prognose fremstilles i bemærkningerne til lovforslaget, som drejede det sig om den skinbarlige sandhed, og det skønt enhver stud.scient.pol. på første år indterpes, at prognoser skal man være særdeles forsigtig med, ligesom det altid er klogt at betragte fremtiden dynamisk. Det synes jeg ikke at nærværende prognose gør i tilstrækkeligt omfang. Lad mig i denne forbindelse henvise til den alternative prognose, som Dansk Magisterforening har udarbejdet, og som ved at inddrage forventede ændringer på lærerarbejdsmarkedet når frem til andre resultater.

Det kan for øvrigt undre, at den nye minister gør seminariednlæggelser til en af sine første embedshandlinger. I de første dage efter udnævnelsen var det ellers store ord, der faldt. Nærmest appellerende blev de unge opfordret til at tage en uddannelse. »Kom ind i systemet!«, blev det forkyndt. Jeg skal ikke her diskutere de metoder, hvormed man vil tilskynde de unge til at tage en uddannelse – idet man agter at skære ned på de unges arbejdsløshedsunderstøttelse – men målet med udtalelserne var i alt fald klart: de unge skal have en uddannelse. Dette faldt i øvrigt godt i tråd med kommentarer fra folketingsmand hr. Bertel Haarder efter mødet i Frederiksdal i begyndelsen af september. Han sagde til Jyllands-Posten et par dage senere: »Desuden vil de unge, der afvises fra seminarierne, bare søge ind på universiteterne, som udsender endnu flere kandidater uden chance for at få arbejde.« Så sandt, så sandt.

Med det foreliggende forslag vil der faktisk blive afvist ansøgere. Jeg er sikker på, at de vil tænke på ministerens løfter og appeller, når de må søge ud i arbejdsløshed.

Ministeren har sagt, at der måske næste år kun bliver 1.000 ansøgere til lærerseminarierne. Jeg vil godt vide, hvor man har det tal fra, og vil derudover tilføje, at hvis ministeren mener dette, så åbenbarer han en forbløffende mangel på tro på sin egen politik, der jo netop går ud på, at de unge skal have en uddannelse. Han tror altså ikke selv på, at beskæringen af de unges arbejdsløshedsunderstøttelse vil tilskynde dem til at tage en

uddannelse. Det skal vi huske, når vi skal behandle dette forslag til sin tid.

SF ønsker ikke at spare i uddannelsessektoren. Det er faktisk en helt afgørende forudsætning for at komme ud af den nuværende krise, at vi ikke sparer i uddannelsessektoren. Jeg har af og til fornemmelsen af, at den nuværende regering ganske enkelt vil sætte samfundet i stå. Men på trods af disse intentioner bliver virkeligheden vel en anden. Forholdene på arbejdsmarkedet vil ændre sig i dette tiår. Alle andre steder i samfundet taler man om nedsat arbejdstid. Skal dette ikke også gælde for ansatte i folkeskolen? Der er enorme problemer i folkeskolen. Kan det virkelig være rigtigt, at svaret på disse skal være nedskæringer? I fagbevægelsen taler man om betalt frihed til uddannelse. Monstro denne 1980ernes reform ikke kræver uddannede lærere? Når tilgangen til lærerseminarierne er faldet, har det måske forbindelse med den skræmmekampagne, der er blevet ført. Stadig væk er der en tilstrækkelig tilgang, og på en række seminarier afvises der stadig væk ansøgere. Man skylder os et svar på, hvor disse skal sendes hen.

For øvrigt er de økonomiske besparelser vel tvivlsomme. Der skal udbetales understøttelse til de arbejdsløse seminarielærere. Er man sikker på, at de ledige lokaler vil blive anvendt alternativt? De nuværende nedskæringer er jo ganske massive.

Disse og andre spørgsmål håber vi at kunne drøfte med ministeren i udvalget. For eksempel også det forhold, at ministeren ifølge bemærkningerne til lovforslag nr. L 29 vil nedlægge seminarier ved en tekstanmærkning på finansloven, hvis der ikke er et tilstrækkeligt antal ansøgere. Vi kan naturligvis ikke opretholde tomme seminarier, men principielt forekommer det problematisk, at der kan træffes så vidtgående beslutninger ved en simpel tekstanmærkning. Fru Dorte Bennedsen var inde på problemet med Tvindseminariet. Det forekommer problematisk, at man kan gå uden om loven om Tvind ved en simpel beslutning i undervisningsministeriet.

Det er forhåbentlig fremgået, at SF er imod lovforslaget om at nedlægge seminarier. Modstanden mod lovforslag nr. L 29 er desværre i sig selv ikke nok til at gå imod de samlede nedskæringer, der bebudes. Størstedelen af pakken kan nu gennemføres uden om folketinget direkte af ministeren, og